

Kúria

végzés

Az ügy száma: Bfv.II.1241/2017/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Katona Sándor a tanács elnöke
. Gimesi Ágnes előadó
. Krecsik Eldoróda bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2018. február 21.

Az ügy tárgya: csalás büntette és más
bűncselekmények

Terhelt(ek): ... és társai

Első fok: Budai Központi Kerületi Bíróság
8.B.XI.586/2004/20. számú ítélete, 2015. szeptember
27., tárgyalás

Másodfok: övárosi Bíróság 24.Bf.XI.6214/2006/9. számú ítélete,
2007. január 25., nyilvános ülés

Harmadfok: -

Az indítvány előterjesztője: ... I. rendű terhelt

Az indítvány iránya: a terhelt javára

Rendelkező rész

A Kúria a csalás büntette és más bűncselekmény miatt ... és társai ellen folyamatban volt büntetőügyben ... I. rendű terhelt által - meghatalmazott védője útján - benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.XI.586/2004/20. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.XI.6214/2006/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek vagy felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Budai Központi Kerületi Bíróság 2005. szeptember 27. napján megtartott tárgyaláson meghozott és kihirdetett 8.B.XI.586/2004/20. számú ítéletével ... I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki 2 rendbeli jelentős kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntettségében, melyből 1 rendbeli folytatólagosan és 1 rendbeli felbujtóként elkövetett [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont], 5 rendbeli nagyobb kárt okozó, üzletszerűen elkövetett csalás büntettségében, melyből két rendbelit folytatólagosan, egy rendbelit társtettesként, egy rendbelit felbujtóként követett el [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont], 2 rendbeli csalás büntettségében [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont], nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettségében [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont], sikkasztás büntettségében [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont], nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett lopás büntettségében [1978. évi IV. törvény 317. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont], lopás büntettségében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b/1. pont] és közokirat-hamisítás büntettségében, melyet felbujtóként követett el [1978. évi IV. törvény 274. § (1) bekezdés c) pont].
- [2] Ezért őt - halmazati büntetésül - 4 év börtönbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte.
- [3] Az elsőfokú bíróság I. rendű terheltet csalás büntette [1978. évi IV. törvény 318. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.
- [4] A polgári jogi igényeket érdemben elbírált. Rendelkezett az I. rendű terhelt által előzetes fogvatartásban töltött időnek a kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásába történő beszámításáról, valamint a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről és a bűnjelekről.
- [5] Az ítélettel szemben bejelentett ellentétes irányú fellebbezések folytán a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 2007. január 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozott és jogerőre emelkedett 24.Bf.XI.6214/2006/9. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári jogi igény elbírálása tekintetében részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

II.

- [6] A bíróság ügydöntő határozata ellen ... I. rendű terhelt - meghatalmazott védője útján - nyújtotta be a 2017. május 16. napján kelt és a Kúriára 2017. május 23. napján érkezett - a

terhelt javára - felülvizsgálati indítványt a Be. 417. § (1) bekezdés II/b. pontja alapján a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontjára - tartalmában a nyomozás során és a másodfokú eljárásban elkövetett eljárási szabálysértésre - hivatkozással.

- [7] Felülvizsgálati indítványa indokaként hivatkozott arra, hogy a nyomozás során előzetes letartóztatásban volt, azonban a törvény kötelező rendelkezése ellenére - a Be. 46. § - érdekében nem járt el védő, a gyanúsított meghallgatásakor védő nem volt jelen. A bírósági eljárás vonatkozásában sérelmezte, hogy 2007. január 25. napjára kitűzött másodfokú bírósági tárgyaláson - melyre idézést kapott - nem jelent meg, mert kórházi kezelés alatt állt. E mulasztását írásban kimentette és kérte a tárgyalás elhalasztását. E beadványában egyben bejelentette, hogy további bizonyítási indítványokat kíván előterjeszteni, valamint tájékoztatta a Fővárosi Bíróságot, hogy a meghatalmazott védője megbízását felmondta és új védőt hatalmaz meg. A másodfokú bíróság ennek ellenére 2007. január 25. napján - a fellebbezéseket érdemben elbírálván - jogerős ügydöntő határozatot hozott. Ezen az eljárási cselekményen a védelmében eljáró védőnek - az ügyvédnél tárgyaláson tett nyilatkozatával ellentétben - már megszűnt a meghatalmazása, így a másodfokú eljárásban a védelemhez való joga sérült.
- [8] A Legfőbb Ügyészség BF.1377/2017/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben törvényben kizártnak, részben alaptalannak tartotta, indítványozta, hogy a Kúria ne adjon helyt az indítványnak és a Budai Központi Kerületi Bíróság 8.B.XI.586/2004/20. számú ítéletét és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 24.Bf.XI.6214/2006/9. számú ítéletét hatályában tartsa fenn.
- [9] Kifejtette, hogy az iratok, valamint a felülvizsgálati indítvány adatai szerint az I. rendű terhelt idézése a Be. 70. § (7) bekezdésére is figyelemmel szabályszerű volt. A 2007. január 25. napjára kitűzött másodfokú nyilvános ülés megtartása a szabadlábon lévő, szabályszerűen megidézett I. rendű terhelt jelenléte nélkül is törvényes volt. Az I. rendű terhelt tudott a nyilvános ülés időpontjáról, a másodfokú bíróság nem vétett abszolút eljárási szabálysértést. A Be. 362. § (4) bekezdése alapján pedig a nyilvános ülés elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.
- [10] Hivatkozott arra, hogy az eljárás felfüggesztésére a Be. 359. § (3) bekezdése alapján az I. rendű terhelt betegsége okán nem volt törvényes ok.
- [11] Álláspontja szerint az iratok alapján az is megállapítható, hogy a nyilvános ülésen megjelent védő meghatalmazását nem vonta vissza az I. rendű terhelt, a védő meghatalmazása nem szűnt meg, így a nyilvános ülés megtartására abszolút jellegű eljárási szabálysértés nélkül került sor.
- [12] A Be. 416. § (1) bekezdése alapján a törvényben kizártnak tartotta a felülvizsgálati indítványban a nyomozás során elkövetett esetleges eljárási szabálysértésekre való hivatkozást.
- [13] ... I. rendű terhelt a Legfőbb Ügyészség indítványára észrevételt

tett. Beadványában döntőrészt az általa előterjesztett felülvizsgálati indítványban foglaltakat ismételte meg, továbbá előadta, hogy az elsőfokú bírósági eljárást követően elszámolási vita alakult ki közte és meghatalmazott védője között, melynek a meghatalmazott védő - más személy közreműködésével - fenyegetéssel is nyomatékot adott, így a másodfokú eljárás idején már érdekellentét állt fenn közöttük. Sérelmezte továbbá, hogy egészségi állapotára tekintettel a másodfokú bíróság nem függesztette fel az eljárást.

III.

- [14] A felülvizsgálati eljárás rendkívüli jogorvoslat, melyben a Kúria a megtámadott jogerős ügydöntő határozatot kizárólag a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott részében és csak a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálja felül azzal, hogy 416. § (1) bekezdés c) pontja alapján akkor is felülbírálja, ha az indítványt nem ebből az okból nyújtották be.
- [15] ... I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítvány a nyomozati eljárásban sérelmezett eljárási szabálysértés tekintetében a törvényben kizárt, egyebekben alaptalan.
- [16] A Legfőbb Ügyészség BF.1377/2017/1. számú átiratában megfogalmazottak alaposak.
- [17] A felülvizsgálat olyan rendkívüli jogorvoslat, melyre a Be. 416. § (1) bekezdése értelmében a bíróság jogerős ügydöntő határozatával szemben van lehetőség. Következésképpen a nyomozás során esetlegesen megvalósult szabálysértések nem képezhetik alapját.
- [18] A Be. 416. § (1) bekezdés b) pontja értelmében felülvizsgálatnak akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályainak megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak. A Be. 423. § (2) bekezdés I. mondata szerint a felülvizsgálati indítványt a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályok alapján kell elbírálni.
- [19] ... I. rendű terhelt által hivatkozott, a Be. 416. § (1) bekezdés b) pontban meghatározott felülvizsgálati ok a büntető anyagi jogi szabályok megsértésén alapul, míg ... terhelt beadványa tartalmában a másodfokú bírósági eljárás vonatkozásában eljárási szabálysértéseket sérelmezett.
- [20] A Be. 416. § (1) bekezdés c) pontja értelmében, ha a bíróság határozatának meghozatalára a Be. 373. § (1) bekezdés I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjának valamelyikében meghatározott ún. abszolút eljárási szabálysértéssel került sor, akkor felülvizsgálatnak van helye.
- [21] A Kúria az iratok tartalma alapján megállapította, hogy a Fővárosi Törvényszék 2007. január 25. napján - I. rendű terhelt által előadottakkal szemben - nyilvános ülést tartott.
- [22] A Be. 361. § (3) és (4) bekezdése értelmében a másodfokú bírósági eljárásban a nyilvános ülést a szabadon lévő, szabályszerűen

megidézett vádlott távollétében is meg lehet tartani, a nyilvános ülés elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye és amennyiben a nyilvános ülés eredményeként megállapítható, hogy a terhelt meghallgatása nem szükséges, a fellebbezés érdemben elbírálható.

- [23] Az iratok tanúsága szerint I. rendű terhelt idézése szabályszerű volt, tekintettel arra, hogy a 2007. január 25. napjára vonatkozó idézést a kézbesítési tanúsítvány (tértivevény) alapján első alkalommal ... I. rendű terhelt édesanyja vette át, ezt követően a bíróság az idézést ismételten kiadta I. rendű vádlott részére. A második idézés a Be. 70. § (7) bekezdése értelmében szabályszerű volt, mert a feladott hivatalos iratot a terhelt nem vette át, de annak kézbesítését két alkalommal megkísérelték, így a postai küldeményt a kézbesítés második megkísérlésének napját követő ötödik munkanapon kézbesítettnek kell tekinteni.
- [24] Az iratok alapján megállapítható - mint ahogy arra I. rendű vádlott felülvizsgálati indítványában is hivatkozott -, hogy 2007. január 22. napján postára adott és a bíróságra 2007. január 24. napján érkezett beadványában a 2007. január 25. napján megtartandó tárgyalás elhalasztását kérte.
- [25] Mindezek alapján az I. rendű terhelt idézése nemcsak a Be. 70. § (7) bekezdése szerint volt szabályszerű hanem annak időpontjáról tudomással is bírt.
- [26] Az I. rendű terhelt fent hivatkozott beadványában előadta, hogy kórházi kezelés alatt áll és így a nyilvános ülésen való megjelenésében akadályoztatva van, de a bírósági tárgyaláson meg kíván jelenni és beadványokkal és indítványokkal akar élni. Egyben hivatkozott arra, hogy „ az elsőfokú bírósági eljárás során védelmemben eljáró ügyvédet leváltom és a meghatározott új védőm meghatalmazását eljuttatom” a bíróságnak.
- [27] A 2007. január 25. napján megtartott nyilvános ülésről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a meghatalmazott védő nyilatkozott arra, hogy a meghatalmazás felmondásáról nem bír tudomással.
- [28] A fentiek alapján a Fővárosi Bíróság 2007. január 25. napján - a terhelt felülvizsgálati indítványában írtakkal ellentétben - nyilvános ülést tartott, melyre az I. rendű terhelt idézése szabályszerű volt és annak időpontjáról ... I. rendű terhelt tudomással is bírt.
- [29] Következésképpen a másodfokú bíróság nem vétett abszolút eljárási szabálysértést, mert a nyilvános ülést a szabadon lévő, szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent terhelt távollétében törvényesen tartotta meg [3/2014. (IX.3.) BK vélemény].
- [30] A teljesség igényével a Kúria rámutat arra, hogy ... I. rendű terhelt és védője az elsőfokú ítélet ellen kizárólag enyhítés érdekében élt fellebbezéssel, a kerületi bíróság ítéleti tényállása - az indokolás tükrében - I. rendű terhelt beismerő vallomásán alapult, így a másodfokú bíróság azon döntése, hogy a nyilvános ülés eredményeképpen a terhelt meghallgatását nem tartotta indokoltnak és jogerős ügydöntő határozatot hozott a terhelt védekezési jogát sem sértette.

- [31] A Kúria megállapította, hogy az I. rendű terhelt azon hivatkozása sem helytálló, hogy a nyilvános ülésen védelmében nem a szabályszerű meghatalmazással rendelkező védő járt el, mert a másodfokú bírósághoz intézett - és 3 nappal az eljárási cselekményt megelőzően postára adott - beadványában csak a meghatalmazás jövőbeni megszüntetésére utalt, azonban azt igazoló okiratot nem csatolt.
- [32] A meghatalmazás hatályosságát az adott eljárási cselekmény időpontjára nézve köteles vizsgálni a bíróság, így a másodfokú bíróság a törvényi szabályozás maradéktalan betartásával és kellő alapossággal járt el, amikor a nyilvános ülésen a meghatalmazott védőt is nyilatkoztatta a megbízás érvényességéről.
- [33] A Kúria - a fenti tények alapján - megállapította, hogy a nyilvános ülésen az I. rendű terhelt védelmében a meghatalmazott védője járt el, így a másodfokú bíróság a Be. 373. § (1) bekezdés II/d. pontjában meghatározott abszolút eljárási szabálysértést nem valósította meg, mert az eljárási cselekményt nem oly módon tartotta meg, hogy azon olyan személy nem volt jelen, akinek a részvétele a törvény értelmében kötelező.
- [34] A Be. 359. § (3) bekezdése nyújt lehetőséget a másodfokú bíróságnak az eljárás felfüggesztésére, azonban a terhelt tartós, súlyos betegsége miatt csak abban az esetben hozható ilyen tartalmú döntés ha a nyilvános ülés a terhelt távollétében nem tartható meg [Be. 188. § (1) bekezdés b) pont és 266. § (1) bekezdés a) pont].
- [35] Következésképpen a terhelt tartós, súlyos megbetegedése önmagában nem eredményezi a másodfokú bírósági eljárás felfüggesztését.
- [36] A fent kifejtettek alapján a másodfokú eljárásban a nyilvános ülés a szabadon lévő, szabályszerű idézés ellenére meg nem jelent terhelt távollétében megtartható, így az eljárás felfüggesztésének lehetősége még abban az esetben sem állt volna fenn, ha az I. rendű terhelt - esetlegesen - tartós jellegű és súlyos megbetegedésben szenvedett volna.
- [37] Mindezekre figyelemmel a Kúria ... I. rendű terhelt által előterjesztett felülvizsgálati indítványban foglaltaknak nem adott helyt, miután nem észlelt olyan (más) abszolút eljárási szabálysértést sem, amit a Be. 423. § (5) bekezdése értelmében hivatalból vizsgálni köteles. Így a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - I. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.
- [38] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot a Be. 416. § (4) bekezdés b) pontja zárja ki.
- [39] A Be. 418. § (3) bekezdésén alapján minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, ez alól kivételt képez a Be. 416. § (1) bekezdés e) és g) pontján alapuló felülvizsgálati indítvány. A Be. 421. § (3) bekezdés értelmében a Kúria mellőzheti az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát.

Budapest, 2018. február 21.

. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Gimesi Ágnes s.k. előadó
bíró, Dr. Krecsik Eldoróda s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
Schulz Oszkárné
tisztviselő